

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemaj nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 190.

V Ljubljani, v soboto 21. avgusta 1886.

Letnik XIV.

Cerkev in ubogi.

(Dalje.)

Paganom je bil človek stvar, s katero se lahko kupčuje in zamenjuje, kakor kdo hoče, ter je toliko vredna, kolikor koristi. Ljubezni do bližnjega niso poznali; bili so si sicer silno rodoljubni ter ljubili svoj narod, a vse druge narode so zaničevali, v vojski vjete so porobili (za sužnje imeli). Silno žalostna je bila osoda sužnjih, a v nekakem oziru se jim je boljše godilo, kakor revnim. Ker je bilo veliko sužnjih, reveži niso imeli dela in zaslužka. Pisatelji nam pripovedujejo, da je bilo ob časih cesarjev silno veliko revnih, in da je njih število od leta do leta naraščalo. Kako se jim je godilo, lahko sklepamo iz besed Polybija, ki pravi, da usmiljenja do ubogih Rimci niso poznali, in da revežu prostovoljno niso nikoli nič dali.

Bogatini so sicer reveže podpirali, ali le iz sebičnosti, zato pa so bili reveži popolnoma zavisni od bogatinov. Nad 200.000 revežev je morala preživeti država, poleg tega jih je pa bilo še na stotisoče, ki niso imeli nikake pomoči, in so prebivali pod lopami in hodišči javnih poslopij. V tem oziru se je prostim slabeje godilo, kakor sužnim. Kako se je ubogim godilo, kaže to, da so Rimci (po drugod pa drugi) za nesrečo imeli, ako so reveža srečali. „Nihče, pravi Seneka, ne dá darú ubogemu brez nejevolje“, in dar mu je tje pred njega vrgel, da ni prišel z revežem v dotiko. Nad modrijanom bvalijo kakti prednost, ako ni imel nikoli usmiljenja z revežem. Plavt, znan pesnik, pravi celo: „Čemu bi revežu kaj dal? Ob to pridem, kar mu dam in podaljšam mu njegovo žalostno življenje.“ Po teh nazorih so so ravnali tista omikana ljudstva, pri katerih so otroci svoje stariše zadavili, da jih ni bilo treba na starost rediti.

Tako so ravnali omikani Rimljani. Nič boljši niso bili drugi paganski narodi onega časa, le mislimo tukaj na Spartance, Grke i. dr. Tudi pagani sedanjih časov so bili neusmiljeni do ubogih, kakor starodavni njih tovariši; le mislimo tu na Kitajce, katerim se omika ne more odrekati. Nebrojno je število teh, ki živé le od dne do dne, nevedé od česa, a tako ubožno in zaničevano, da bi se morali

kamnju usmiliti. Ako nastane huda letina vsled moče in suše v kakem kraju, stradati mora dve tretjini ljudstva. Potem združijo se cele trume, prave armade prosjakov, možje, žene in otroci skupaj, da si iščejo živeža in si podaljšajo žalostno življenje za take trenutke. Veliko jih opeša in obleži na polji, ob potih, in nihče se ne zmeni za nje, ker kaj tacega so že vajeni. Dobrodelnih odsekov, kakor jih imamo v Evropi, Kitajci ne poznajo; bolnišnic nimajo, usmiljenje, sočutje z revnim bližnjim jim je neznana reč. Tu ni nič pretiranega, to beremo po raznih časopisih vsako leto. Ako je tu pa tam pri paganih v kaki deželi znabiti malo drugače, je mogoče, vendar sploh se lahko reče, kar se tiče usmiljenja do revežev, sta si katoliško-krščanska vera in pa paganstvo naravnost nasproti. Že pri izvoljenem ljudstvu božjem, pri židih, je bilo vse drugače, kakor pri paganih. Sicer je bila ljubezen do bližnjega le bolj omejena le na domačine, na židovski rod obrnjena; a vendar kako lepo so Izraelci skrbeli za vdove, kako modra je bila njih postava zoper nakopičenje posestva in naraščanje revščine. — Revež ni bi zaničevan zaradi revščine, a tudi bogatin ni bil čislán zaradi bogastva, ako ni bil pravičen. — Miloščino dajati imeli so za Bogu prijetno delo, spadalo je k bogočastju in je priklicalo blagoslov božji za časno in večno življenje. Tudi o tem, kako se ima miloščina dajati, beremo v knjigah Siraha, da se ima dati z veselím sročem, niti se ne smé revežu očitati dar. Ako beremo po knjigah starega zakona to, kar se govóri o usmiljenju, o miloščini, moramo spoznati, da pravih prošnjakov (beračev) pri židih ni bilo. Tudi hebrejski jezik nima prave besede za prosjačenje. Dežela je bila tako razdeljena med rodove, med posamezne družine, da je imel vsak nekaj zemljišča, s čem se je preživel. Ako je nesrečo imel pri gospodarstvu, mu je moral bogatin posoditi brez obresti. Ako je opešal in moral prodati zemljišče, ga je vsak čas lahko nazaj kupil in novi pesestnik ga je moral nazaj dati njemu ali njegovemu sorodovincu.

Revež se je tudi lahko prodal bogatinu, a postava je tirjala, da ga ni smel kupec imeti za sužnjega, marveč za dninarja. Ali zaradi tega svojih državljanskih pravic ni zgubil, lahko si je kaj pri-

služil, in sobotno leto, ki je bilo vsako sedmo leto, se je zamogel oprostiti. Ako pa vendar le ni mogel rešiti svojega zemljišča, moralo se je vrniti njegovim dedičem v bližnjem svetem letu, ki je bilo vsako petdeseto leto. Reveži, ki niso mogli služiti bogatinom, so smeli po polju klasje pobirati; kar je po njivah, po vinogradih in vrtih ostalo, to so smeli reveži pobrati, ker prepovedano je bilo posestniku za delavci ostalo pobirati. Boc je delavcem celo ukazal, da naj nalašč popuščajo za seboj klasje, da je Rut več nabrala. Poslednjič so se reveži delili s tem, kar je zrastle sobotno leto. To leto niso sejali, niti trt obrezovali; kar je vzrastlo, to je imel posestnik in reveži. Tako je bilo pri židih, po tem, kar smo le o kratkem in površno omenili, preskrbljeno za reveže. A vendar je židovstvo le pot pripravljalo krščanstvu, v katerem se ubogim sv. evangelij oznanjuje.

S krščanstvom so nastopili vsi drugačni nazori o pozemeljskem imetju in svetnih dobrotah. Premoženje kristijana ni namen, marveč le sredstvo, da se pospešuje čast božja in zveličanje svojega bližnjega; o tem bo človek Bogu odgovor dajal. Bogatinom, ki ravnajo po drugačnih nazorih, zakliče Kristus: „Gorjé vam bogatinom, vi imate svoje veselje in plačilo tukaj na tem svetu.“ Bogatin, ki je pustil stradati ubogega Lazarja, prišel je v pekel. Mislimo le na tiste besede, ki jih poreče pravični sodnik na sodni dan izvoljenim na desnici: „Bil sem nag, lačen, žejin, popotnik in vi ste me oblekli“ itd. In zavrženim na levici: „Bil sem nag, lačen, žejin, popotnik in vi me niste oblekli“ itd. Usmiljeni pojdejo v veselje svojega Gospoda, neusmiljeni bodo zavrženi. Pa čemu bi tukaj navajali izreke sv. pisma, ker vsak kristijan vé, kaj je božji Izveličar rekel o tem v tolikih priložnostih.

Kjer je človekov zaklad, tam je tudi njegovo srce. Kdor ne obrača svojega srca od minljivih zakladov tega svetá, ta ne more iti v nebeško kraljestvo. Ne more toraj dvoma biti o tem, da sv. pismo zapoveduje podpirati reveže in priporoča revno življenje in sicer tako, da po tem meri ljubezen do Boga in do bližnjega. Kjer ni ljubezni do bližnjega in se miloščina ne deli, tam ne more biti prave cerkve Kristusove. Profesor Veber pravi, da se rimska papeževa cerkev v prvih stoletjih, ko je

LISTEK.

Spis ex obrupto.

(Konec.)

Skušnja potrjuje že več kot 1800 let, kako resnične so besede: „Ti si Peter in na to skalo bom zidal cerkev in peklenske vrata je ne bodo premagale.“ Te besede so velikanškega pomena, ker jih še ni premagala, vpognila nobena sovražna moč; papež v Rimu ostane Peter v prvotnem pomenu besede, če so mu tudi vzeli dežele. V Vatikanskem občnem zboru je večina škofov vprašanje o papeževi nezmotljivosti sprožila in po dolgem vsestranskem preiskovanju se je ta reč tako dognala, da se je papeževa nezmotljivost v javni seji 18. julija oklicala za versko resnico tako-le: „Zvesti že od začetka krščanske vere prejetemu zročilu, v slavo našega božjega Zveličarja, v povikšanje katoliške vere in v blagor narodov s

pritrjenjem sv. zbora učimo in določimo za od Boga razodeto resnico, da rimski papež, kedar govóri s katedre ali prestola, t. j. ko v spolnovanju svoje službe kot pastir in učenik vseh kristjanov po svoji najvišji apostolski oblasti določi versko ali pravno resnico, katero ima sprejeti vsa cerkev, po božji pomoči, ktera mu je bila obljubljena v sv. Petru, je obdarjen s tisto nezmotljivostjo, s katero je hotel božji Učenik obdarovati svojo cerkev pri določbi svojega nauka o verskih in nrafskih rečéh, in da so take določbe rimskega papeža same na sebi in ne še le po pritrjenju cerkvenem nepremeljive. Ko bi pa kdo, kar Bog obvaruj, se predrznil temu zoper govoriti, naj bo izobčen.“

S tem sklepom vesoljnega zbora je slovesno in za vse veljavno izrečeno, da je papež, kedar po svoji najvišji oblasti versko resnico določi in vernim jo verovati zapové, osebno nezmotljiv in tako je po temeljitem preiskovanju to tehtno vprašanje doseglo izraz in veljavo verske resnice, katero je slehern katoličan sprejeti dolžan. Vsestransko preiskovanje (na podlagi božje veljave sv. pisma) je človeško delo,

določba pa je od sv. Duha in je doslednji razvoj katoliškega uka, ki se je snoval skozi vse veke, ter se sedaj ni nič spremenil, razun da je odstranjena zmota in dvom. Ob času Vatikanskega zbora se je nekterim, ki so bili premalo podučeni, ali pa da so iz kakega drugega ničevnega vzroka nasprotovali, to čudno zdelo, zdaj pa nam je resnica o papeževi nezmotljivosti čisto naravna in dobrodejna, jako tolažilna, ker smo popolnoma prepričani, in trdno verujemo, da se papež v Jezusovem uku ne more motiti, smo čisto gotovi, da je nam in nam bode zmirom pravo pot proti nebeški domovini kazal. Spominjam se še, ko smo o počitnicah tisti čas pri mizi, pri pivu mala družbica sedeli. Prisede se k nam mož izobraženega stanú, mož, ki se je svoje dni tudi na vseučilišču šolal in državne izpite naredil, ta mož med drugim omeni papeževe nezmotljivosti ter pravi, da papeževe nezmotljivosti ne more verjeti, da pa verjame, da papež v zvezi s škofi resnico uči. Navzoči duhovnik, župnik, ga zavrne, da ravno škofje s papežem v zvezi so spoznali papežovo nezmotljivost, se vé, da v verski

nastopila in škofe zadobila, ni veliko pečala in skrbela za reveže; a verske ločine, krivoverci, so se ravno v tem ločili od rimske cerkve. Ko bi bilo to res, tako bi rimska cerkev ne mogla biti prava cerkev. A rimska cerkev je vsak čas posebno skrbela in pospeševala prava dela ljubezni in usmiljenja, to pa ravno dokazuje, da je ona tista narava za rešenje in zveličanje, ki jo je Kristus ustanovil in kateri je izročil svojo oblast. Ni le zgodovinsko važno, ako preiskujemo, kako se je katoliška cerkev obnašala do revežev, marveč je to obče zanimivo in najočitnejše znamenje katoliškega prepričanja. Vendar tukaj zamoremo povedati le najbolj bistvene reči.

Krščansko usmiljenje sicer nikoli ne preneha, a človeška volja je vendar-le nestanovitna in okoliščine, ki nepričakovano nastopijo, pozornost ljudi obračajo zopet na druge okoliščine; zato veleva modrost in previdnost, snovati dobrodelne ustanove, da se tako stalno izvršuje delo krščanskega usmiljenja in se vzbuja usmiljenost. „Cerkev je bila, v kateri se je ta misel rodila; cerkev je bila, ki je to misel tudi izpeljala.“ To je pa storila, da so postale njene naprave trdne in stalne. Protestantizem pa je mislil precej v svojem začetku, kako bi obstoječe ustanove razdrli. Nekteri so celo mislili, da je velika modrost v tem, ako odpravijo samostane in bolnišnice in njih premoženje obrnejo v enkratno pomoč revežem, češ, zdatna, če tudi začasna pomoč je boljša, kakor stalni zavod.

A katoliška cerkev je zmirom skrbela, da nesrečni zadobé stalno pomoč. Škofje so rojeni in posvečeni varuhi in nadzorniki dobrodelnih zavodov.

Misli, tukaj razvite, so skoz in skoz resnične in podajajo v kratkih potezah sliko cerkvenih dobrodelnih naprav. Ako to sliko naprej izobražujemo, se moramo čuditi, kaj in koliko je cerkev storila za reveže.

Da to sliko dovršimo, je najbolje, če gremo po zgodovinski poti in kažemo, koliko je cerkev storila za reveže notri do tiste dobe, ko se je začel v 16. stoletju verski razkol. To zgodovinsko premišljevanje nam pa tudi kaže, da so bile vredbe, začete v apostolskem času, zmirom veljavne v katoliški cerkvi, to se pravi, v poglavitnih rečeh in v bistvu; premembe pa so se vršile, kakor so zahtevali časi in njega potrebe.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. avgusta.

Notranje dežele.

Pravijo, da kdor išče, najde; če pa prav tisto ali pa ravno kaj nasprotnega, o tem se pa nikjer nič ne bere. Tudi *Lienbacherju* se je nekaj sličnega primerilo. „Vaterland“ ga je v roke vzel, ter ga dobro okesal. Če ga ta strogo konservativni in vsem narodom enako pravični list ošteva, je švigava to gotovo in pošteno zaslužil. Pisali smo že, da *Lienbacher* namerava lastno nemško-konservativno stranko osnovati, iz katerega namena je tudi več uvodnih člankov priobčil v „Reichsbote“. O tistih člankih „V.“ piše, da so vsi skozi in skozi napojeni s strupenim sovraštvom do češkega in poljskega

kluba, kakor tudi sploh do skupne sedanje desnice v državnem zboru. Liberalci bi nas izvestno radi v žlici vode potopili, če bi se to dalo, toda tako obrekljivo po časnikih niso nikdar o nas pisali, kakor je to sedaj storil — kedo? Oseba, ki misli, da je od Boga prejela nalog sestaviti skupno avstrijsko, katoliško in konservativno stranko! Omenjeni članki v „Rehb.“, ktere na nezasišan način skušajo med narodom razširiti, silijo vsak pošten list povzdigniti svoj glas, da brani napadeno čast desnice in čast naših poslancev. *Lienbacher* na poti, katero je v časnikařtvu nastopil, ne bo nikdar dosegel, kar namerava, pač pa bo sestavo katoliško-konservativne stranke lahko mogoče za vselej zatrl. Časnik „Rehb.“ in njegovi uvodni članki, ktere *Lienbacher* priporoča, da bi se ne smeli v nobeni družini pogrešati, so sramota za katoliško časnikařtvo; če bi se narod po njih ravnal, provzročili bi le razkol med njim, iz katerega bi se napravilo le veliko pohujšanja za katoliško ljudstvo. Nasprotniki naši bi se nam pa v pest smejali. Najbolje bi bilo, ko bi *Lienbacherja* desnica sploh ne bila v svojo sredo sprejela, kajti on ni bil nikdar konservativen avtonomist, pač pa vedno to, kar je še dandanes — zagrizen centralist in birokrat. Ali se vé, da po njegovem tedanjem vedenju soditi desnica ni mogla drugače, kakor ga sprejeti. Lep izgled, koliko zanesljivi so uradniki in birokrati za poslanstvo, bodi si že dedeželno ali državno. Volilci zapomnite si to. Nočemo s tem reči, da so vsi taki, pač pa smemo reči, večinoma so nezanesljivi. V Avstriji imamo le preveč takih žalostnih skušenj.

Brzjav nam je te dni iz Češkega prinesel vest, da so v Liebnu irharji delo ostavili. Povod temu kujanju je bila zahteva po okrajšanji delavnika in po zvišanji plače, česar gospodarji niso hoteli dovoliti. Kujanje pa ni samo v Liebnu ostalo, temveč se je tudi še na Holešoviške irharje raztegnilo. Tudi ondi so zahtevali na dan po eno uro manj dela in za vsako uro, kar bodo čez čas delali po 20 krajcarjev odškodnine. Poleg tega pa še posebno odškodnino za delo v nedeljo in praznik. (Kako je to? Mar li tam ne velja postava o posvečevanju nedelj? Znabiti da ne; saj tako nikjer ne velja, ali vsaj se ne spolnuje. Po beli Ljubljani so štacune po Starem trgu in drugod ob nedeljah tako odprte po oklicani postavi, kakor prej pred postavo. Mar li bi ne bilo prav, ko bi mestna gosposka tudi nekoliko ozrla se po mestu, kako se postave spolnujejo? Po takem načinu, če namreč postavo prelomi, kdor hoče, ne more nikdar boljše biti, naj se najboljših postav še toliko košev izdava.) Tovararji v Holešovicah so si mislili, da modrejši odjenja in so delavcem njihove zahteve privolili. S tem je bilo tridnevno kujanje v Holešovicah pri kraju. Bolj trdovratni so pa tovarnarji v Liebnu. Ondi nočejo še nič slišati o zahtevah delavcev, ktere so popolnoma slične Holešovskim; delavci pa nočejo delati. Najhuje je ostavljeno delo gospodarje zadelo po strojarnicah, kjer so kože namočene, naložene ali sploh še izdelane niso. Ondi delavec ob gotovih časih niti minute ne sme zamuditi, če noče blaga spriditi. Sedaj so pa kar po cele dni izostali in delo v nemar pustili. Gospodarjem toraj pač ni družega kazalo, kakor da so sami za delo prijeli; kdor ima pa otroke, ki delo umejo, je tudi tiste v delavnico pognal, kjer se sedaj z učenci pehajo, kolikor se ravno morejo. Najbrž bodo morali konečno zahtevam delavcev pritrčiti, kakor so jim Holešovski tovarnarji pritrčili.

Domobran pričinja se oživljati. Madjarski pravosodni minister *Fabiani* pisal je vsem kraljevim sodnijam in državnim pravdištvom ter opozoruje vse tiste sorodnike in državne pravdnike, ki so bili častniki v rezervi in so po dosluženih dvanajstih letih častniško dostojanstvo prostovoljno odložili poprej preden je bila razglašena domobrankska postava, da, če jih ta postava še veže in želé v domobranu kot častniki služiti, naj dotične prošnje izročé do 15. septembra brambovskemu (honved) ministerstvu v Budapeštu. Da poziv ministra ne bo

brez vspeha, si pač vsak lahko misli. Ne le sodniki in državni pravdniki, temveč tudi drugi uradniki, ki so prostovoljno odložili svoja častniška dostojanstva po dosluženih dvanajstih letih, bodo kar od kraja, kakor se kaže, zopet za nje prosili. Saj je vendar vsakemu znano, da je boljše za višjega biti, kakor pa tornistro in puško nositi. Najbolje so jo pogodili še tisti častniki v rezervi, ki so po pretečenih dvanajstih letih v neaktivni deželni brambi ostali in sedaj vsako leto k vajam hodijo. Prvič bodo za domobran že kolikor toliko dobro izveščani v raznih strokah vojne službe, drugič je pa vsak najmanj že nadporočnik med tem postal.

Vnanje države.

Zakaj *Nemčija* sedaj že več let tako silno, da, skoraj nadležno za Avstrijo hodi? Zato ker miru potrebuje. No, to vendar ni nič novega, mislil si bo marsikdo; kje pa je kdo, ki bi si dan danes miru ne želel; kje je narod, ki bi ne potreboval miru, če mu je kulturni razvoj res kaj pri srci. Avstrijski, kakor tudi državno-nemški narodi si ga vsi kar od kraja želé. Toda ne le skrb za kulturni razvoj, temveč skrb za ohranjanje nemške države je, zaradi ktere se nam Nemci vedno za prijatelje ponujajo. Bismark, kakor je prebrisan, in sicer skoraj vsegamogočen na svojem stolu, vendar še nima pisma v žepu, da bi mu v slučajih kake zopetne vojske kit ne odjenjal, če prav je sestavljen iz krvi in železa, ki sedanjo nemško državo skupaj drži. To niso morda le kake gole časnikařske sanjarije, ne, to je čisto golo nemško prepričanje, kakor ga je Monakovska „Allg. Ztg.“ nedavno iz javnega mnenja posnela in objavila. Ta piše: „Hvala Bismarku, da je mir za bodočnost zopet vtrjen. Nemška politika ima poleg občnega še svoj poseben interes na tem, da se v visoki starosti cesarja Viljema ne bo mir kalil v državi. Prepričani smo skoraj, da dokler bo cesar Viljem živel, ne bomo imeli nobene vojske več, kajti knez Bismark bo vse na to postavil, da se ji bo ognil. Tudi žrtev se ne bode bal, če taiste le nemški državi in nemškemu narodu ne bodo do živnega segale in če le nasprotnik nalašč ne bo dregal in podpihoval. Ne le spoštovanje do sivolasega cesarja veleva mu skrbeti za mir, temveč tudi državna modrost to od njega zahteva. Nemški državi ni treba nobenih novih pridobitev, zadosti (!) naj ji bo, kar ima dandanes. Pač pa ji je treba miru, da se v tej svoji posesti dobro vtrdi in razvije. Odkar smo si priborili Alzacijo-Loreno, nakopali smo si nespravljivega sovražnika — Francoza na glavo, ki le na ugodno priliko preži, da bi nas zgrabil. Zaradi njega moramo do ušes oboroženi biti. Francozje so sami rekli, da, kakor hitro se *Nemčija* gane, naj že bo kamorkoli, bodo njihove Chassepots-puške, kar same po sebi pokati jele. Gledé teh okoliščin je pač lahko umljivo, kako da mora *Nemčija* Avstriji hvaležna biti za njeno prijaznost.“ No, no, to hvaležnost že poznamo. Bog daj, da bi je več na ta način dejanski ne živjeli, kakor smo jo l. 1866.

Pisali smo nedavno, da so *Rusi Nemcem* nehvaležnost očitali, povedali pa ne, v čem da so jo Prusi skazovali. Naj toraj to danes nadomestimo. Znano je, da je imela Nemška, oziroma pruska armada v poslednjih bojih 1866 in 1871 velikanske vspehe. Rusi sedaj o tistih trdijo, da si jih ni pruski učitelj priboril, temveč priborila jih Nemcem ruska potuha, katero je tedanja Prusija na podlagi sorodništva carske družine v Petrogradu imela. Rusija je tedaj Nemcem potuho dajala, ker ji je bila *Nemčija* jako dober in priličen zaveznik proti Avstriji. Tako rekoč za nagajiveca mislila je Rusija Prusa proti Avstriji imeti. Od kar se je pa Prusija po obeh z rusko potuho pridobljenih zmagah mogočno postavila na čelo združenih *Nemčiji*, Rusija vidi, da se je vkanila in da ji je sosed Prus celo nevaren tekmeec postal. Od tedaj je tudi prvotna prava prijaznost ponehala in je na njeno mesto stopilo diplomatsko prijateljstvo, katerem vroče srce vedno le po razmerah in bližnjih ter daljših okoliščinah bije za svojega soseda. Najnovejši vesti sicer zatrjujejo, da ste

rečeh, za versko resnico. Reč je bila pri kraju — tudi odličnjak ni dalje ugovarjal.

Naj še omenim, da vse resnice sv. katoliške cerkve so oprte na neovrgljive dokaze; duša, ki iz pravega namena resnice išče, jih prav lahko spozná. Komur pa za resnico ni mar, ta ne vpraša nič po dokazih, ampak jih kar naravnost zavrže. Dokazi so jasni in neovrgljivi, vendar pa vera beži od prevzetnega duhá. „Imajo oči, pa ne vidijo, ušesa, pa ne slišijo, um, pa ne razumejo.“ Iz vere boš zveličan, ali pa zavoljo nevere pogubljen. Če postavimo resnice sv. katoliške cerkve nasproti prostemu preiskovanju, kažejo se, kakor svitla luč nadzemska, proti slabi negotovi in nezanesljivi leščrbi človeškega uma. Tudi resnice sv. katoliške vere dopuščajo preiskovanje. O kako ljubo in varno vodi preiskovalca božja veljava za roko, ni se mu bati, da bi zašel; nasledek je čedalje trdnejše katoliško prepričanje, čedalje bolj razsvetljuje njegovega duha, srce polni z nadzemsko tolažbo veselega upanja prihodnjega življenja. Sam prepričan in vtolažen po resnicah na podlagi božje veljave, vé tudi druge prepričevati in

tolažiti, ki so tega potrebni. O kako vse drugačen sad rodi prsto preiskovanje, oprto samo na zmotljivo človeško veljavo ali pa tudi brez podlage človeške veljave! Če medicinar (zdravnik) duše išče v mrtvem telesu, kaj mu more priprosto ubožec, ki naravno misli, drugega na to odgovoriti, kakor to: Rešil bi ga bil, da bi ne bil umrl. Toraj tudi vi medicinarji brezvernemu bogatinu, ki v obupnosti smrti pričakuje, ne morete smrti zabraniti, akoravno bi vam rad dal zato tisoče. O ko bi vedeli, kako je bolniku pri sreč, ko je blizo smrti in bolezen ni pohabila njegovih možganov, da se še popolnoma zaveda, gotovo bi ne iskali duše še le v mrtvem telesu. To pa vé duhovnik bolje, kot vi, ker ima z bolniki v zadnjih trenutkih več in vse drugače opraviti, kot vi. Vi gledate na telesu znamenja in na žilo, on opazuje duhá in ga dobro zapazi, a po smrti ga nič več ne išče v telesu, da bi ga tolažil, mu upanje dajal, kakor vi iščete še le po smrti duše v telesu. O tudi vi sami, ki zdaj ne verujete na neumrjočnost duše, bote marsikaj premišljevali, ko bližala se bode smrt. Če se bote za smrt prav

pripravili, kakor to storé vselej naši verni kolegi in še drugim priporočajo, rekoč: „Dajte ga previditi“, tega ne vem. Bog daj, da bi se tudi vi prav pripravili za smrt. Ali se morda v nekaki dušni besnosti in zdivjanosti nič ne bote zmenili za večnost, zato, ker ste se vere in verske tolažbe nevrede storili, tudi o vaši smrti, tega ne verjamem. Mogoče bi bilo, pa bilo bi nenaravno, kakor je tudi nenaravno, ako si kdo sam življenje vzame. Prav je preiskovati, ali preiskovati zato, da bi se veri škodovalo, to je brez vspeha pri vseh vernih in nestrastnih, pač pa duhomorno. „Dixit insipiens in corde suo: Non est Deus.“ Pazite in umete: Rekel je neumnež v svojem srcu, se vé spačenem: „Ni Boga“; a prepričan od tega ni bil, ni mogel biti, bilo bi — nenaravno. Ne prepričanje, ampak spačenost in strast v življenju, napačna sramožljivost, trma in obup o smrti, to so konečni stebri nevere.

Nemčija in Rusija zopet prijateljici. Resnica pa je, da stare prijaznosti med Nemci in Rusi ne bo tako kmalo več nazaj! — Nam se hoče dozdevati, da je tu tako, kakor navadno vselej: S čimur se človek pregreši, s tem bo kaznovan. Rusija je Prusijo podpirala s potuho, ker je Avstrijo ovirala, kajti ji je tudi nevhvaležnost očitala zaradi zasedanja podonavskih dežel v ruski in franko-angleško-turški vojski. Nočemo zatrdovati, da je bilo zasedanje jako politično dejanje, a treba je v poštev vzeti tedajno evropsko politično stanje. Tudi bi bila Avstrija Rusiji lahko mnogo več škodovala, naj bi se bila dejansko vojske vdeleževala. Bilo je to za Avstrijo jako zapegljivo, a vendar tega ni storila. Toraj bi bija smela Rusija to že zdavnaj pozabiti; a ker ni, ter Pruse res s tem mnogo podpirala, ji sedaj Prus vračuje. Prizanašanje in sprevidljivost je vselej najboljšje.

Rusi so v *Asiji* zelenico Merv vže sklenili s Kaspiškim morjem po železni poti, katero so nedavno javnemu prometu izročili. Dne 14. julija drdral je prvi vlak od Kaspiškega jezera v Merv. Mesto Merv poslalo je dva dni pred dovršenjem železnice deputacijo k generalu Anenkovu in se mu je jako toplo zahvalilo, da jih je z olikanim svetom združil. Na predvečer razobesili so po mestu zastave in pa hiše so razsvetlili. Iz okolice je pa na tisoče in tisoče prebivalcev skupaj privrelo. Samih turkmanskih konjikov je bilo več nego 5000 in so se vsi ob železni progi nastavili. Konjiki so obkolili tudi mesto. Ob 10. dopoludne je bila železna proga od turkmenskih bramboveev popolnoma obkoljena; zapovednik jim je bil ruski polkovnik Alihanov. Po višavah in po nasipih za pehoto nastavila se je pa artilerija s topovi, ki je došli prvi vlak streljaje pozdravljala. Vlak se je prav počasi in varno pripeljal z razno in odlično gospodo, civilno in vojaško; tudi gospé so bile vmes. General Anenkov sedel je v prvem vozu, kterega je vojna na povelje generala Komarovega vojaško pozdravljala, kar je Anenkovega jako ganilo. Ko je vlak dospel v Merv, postavili so na mestu, kjer se je vstavil, velik drog, ter so zastavo nanj potegnili; ondi bo stal namreč kolodvor. Prebivalci so došlim odličnjakom ponudili kruha in soli, na kar se je pričelo kosilo. Mervljani so pa vojakom družega železniškega bataljona, ki so namreč v Mervski okolici železnico dodelali, banket napravili. S to železnično postajo so Rusi že zopet korak bliže Indije.

Izvirni dopisi.

Z Dobrne, 19. avg. (Cesarjev rojstni dan) smo slavili kolikor mogoče svečano. Predvčeršnjim že so raz hiše-zdravilnice znameniti praznik avstrijskih narodov naznanjale vibraječe zastave, cesarska in štajarska. Po mraku je pa ovokrajna godba svirala večernico.

Včeraj zjutraj, ko je zvon začel vabiti k službi božji, oglasili so se na griču tik Novega-grada tudi topiči. Ob 9. uri bila je slovesna sv. maša. Pač ni treba dostavljati, da so pri isti bili navzoči: občinski odborniki, krajnošolski svetovalci, uradniki, učitelji s šolsko mladino in obilo gostov-topličarjev. Popoludne ob 4. uri vršila se je šolska veselica, katero je priredila gospa pl. Heiderjeva na svojem perivoju. Ne samo, da je imenovana dobrotnica mladino pogostila, razdelila je med isto še marsikakih reči: klobuke, blago za oblačilo in razne igrače. Zapevši slednjič avstrijsko himno, so se otroci postavili v vrsto ter za „godci“ in „bobnjači“, kolikor jih je to čast na igrališči doseglo, korakali do šolskega splotja, kjer so se razšli vsaki na svoj kraj in se tako umaknili tudi dežju, ki je tihoma prišel od južne strani. (Deževalo je do mraka, danes popoludne pa od dveh do večera.) Zvečer se je s plesom v topliški dvorani završila slavnost rojstnega dne cesarjevega.

V nedeljo smo imeli tombolo v prid šolski mladini. Dobitke darovali so dobri ljudje, tujei in domačini. Pred „tombolo“ izklicalo se je 83 števil; vdeleževalci so se temu čudili in zatrjevali, da se takega slučaja ne spominjajo; ko smo zaslišali številko „81“, pokazalo se je, da je na isto čakalo okoli 30 igralcev; samo za „tombolo“ je bilo odločeno 13 dobitkov, za „ambo“, „terno“ in „kvartno“ še več. Dohodka bilo je 12 glđ. 50 kr.

Iz Goriške okolice, meseca avgusta. (Sklep k mojim topliškim dopisom; nektere dobre lastnosti pa strasti italijanskega naroda.) (Konec.) Toliko o njih preveliki oboževani ljubezni do lastne narodnosti, ki je postala malik laških framasonov in primorskih irredentov! Nu, kar čislajo oni odveč in kar oni zahtevajo na kvar slovanskega Primorja, tega imamo mi premalo, t. j. mi smo prepopustljivi, preboječi in vsled tega raste predrznost naših nasprotnikov. Naša taktika mora postati bolj temeljita, bolj nevstrašena pri pravičnih narodnostnih zahtevah, ktere nam tudi

državne osnovne postave (dosihmal še le) v teoriji zagotavljajo. Sicer se ne bomo mogli rešiti čedalje večega razširjanja in vpliva laščine. Nekaj se je sicer že storilo v tem oziru, narod se že čedalje bolj probuja; le od zgoraj bi potrebovali nekaj več postavne podpore, mesto brce dobivati! V nepopustljivosti in v pametni ljubezni do ohranjenja lastne narodnosti naj le posnamemo svoje laške sođeželane in če se tim takšno, če tudi pretirano postopanje koristno dozdeva, isto mora biti tudi nam v korist in prid! . . .

Imajo pa Lahi, kakor sem že večkrat opazoval, tudi dve hudi (neposnemovalni) strasti, namreč hude kletvine, da, pravega nepopisljivega bogokletstva, pa strastnega splesovanja. Bivši v Tržiških toplicah od 12. do 20. julija sem obedoval v gostilni pri prav dobri in krščanski družini; ali prišleci pivci laške narodnosti so v svojih celó mirnih pogovorih večkrat tako grozno preklinjali, da me je bilo kar groza in da sem šel rajše v svojo sobo. Prav peklenšček jih mora (pač) navdihovati s tako grozno različno kletvino; kajti ni je tako svete reči, niti v nebesih, niti na zemlji, da bi je ne obkladali z neizrečeno grdimi in ostudnimi izrazi. Res, da tega ne izrekujejo vselej iz prave zlobe, ampak iz ostudue navade; da, mnogi pritlikovci, ki se jih skoraj še materno mleko okli usten drži, že znajo preklinjati po pregovoru: „Kakor stariši pevajo, tako nauče pevati tudi mladiče svoje!“

Hvala Bogu, da naša slovenščina niti ni zmožna takošnih bogokletnih izrazov. Res, tudi Slovencev v tej reči ne morem zagovarjati, zlasti v sedanjih časih se bolj in bolj razširja ta neolikana surovost, kajti resnično olikan človek si gotovo ne bo nikdar prisojeval te nagnjusne navade (o nrvnostni napačnosti ne rečem nič).

Vsekako se mi je pa čudno zdelo, ko sem bral v sicer dobrem verskem konservativnem listu: „l' Ecco“, kako je nekdo v njem zagovarjal to ostudno navado svojih rojakov, ki se sicer dá umevati, ali pravcato iz- in zagovarjati pa nikdar! Kajti kakor ni pripuščeno tudi v šali ali zli navadi razžaliti Njih Veličanstva cesarja in kralja, vsaj toliko menda tudi ne najvišega bitja!!! — Kar je bolj nižjega meščanstva, še rado dohaja v nedeljah in praznikih v cerkev, ter častijo zeló Mater Božjo, od ktere imajo v veliki Tržiški cerkvi celó dva stranska altarja, namreč: eden Marije Device karmelske in drugi pa altar sedmerih žalosti Matere Božje. — Gospóda pa je, kakor sem slišal od merodajne osebe, bolj versko-namarna ali indifferentna. To je pa po besedah slavnega Wenningerja, ameriškega misijonarja, nekakšno predznamenje Antikrista po besedah sv. Pavla: „defectus fidei in fide“, t. j. pomanjkanje vere v veri, o čemur nas žalostno moralno in versko pokvarjene mesta več ali manj pevsod prepričujejo. Bog ohrani tudi nadalje našemu vernemu slovenskemu narodu v vsi njegovi celoti neprecenljivi zaklad sv. vere ter varuj nas Trubarjevcev in enake brezverske olike, ki se nam že sém ter tje v nekih slovenskih listih, če tudi še v mali in zaviti množini vsiluje!

Druga strast, ki se pri Lahih in deloma tudi pri Slovencih opazuje, je strastni ples ob Gospodovih dnevih. Da to zeló vpliva na nrvno vedénje ljudstva, kdo tega ne vé? Slišal sem razne pritožbe v Tržiču, kako težko prenašajo prepoved plesa zaradi kolere, nekteri zaradi zgube časnega dobička, drugi zaradi pomanjkanja razveseljevanja. Ko je imela tam nedavno neka zabavna družba napraviti laški koncert z godbo in petjem, so godci godbo odpovedali, češ, ker se jim ne pusti letos nič zaslužiti, opusté radi še tisti edini zaslužek, in koncert je moral vsled tega izostati! . . . In temu ni vdano le meščanstvo, ampak tudi vse prosto ljudstvo na deželi. Poslušajte, kaj mi je pravil moj laški voznik: „Ko sem bil še mlad“, tako mi on pripoveduje pri kozarcu vina, „sem strastno plesal, tako, da še zdaj, ko sem že dalje časa oženjen in v moški starosti, ne morem te navade opustiti. Gotovo sem vkradel starišem v teku mojega fantovanja žita za več sto goldinarjev, ktere sem večidel zaplesal in zapil. Rad bi bil vzel v zakon eno bolj premožno, ktere stariši so bili tudi z njo vred zadovoljni, ali ker ni znala prav plesati, je nisem maral vzeti ter sem rajši vzel drugo, bolj ubogo, zato, ker je bila dobra plesalka, s ktero se še zdaj, da le godbo zaslišim, rad zavrtim! Takšni smo večidel vsi Lahi! Vem, da to ni po vsem prav in da nas uči le zapravljivost in razuzdanost, pa kaj hočemo?“

Tako je bil tudi ples kriv, da je tukajšnji še

živeči, 1879. leta vpokojeni župnik, se dal pred časom (če tudi že 65 let star) pa še zdaj precej krepak, vpokojiti. Izdalo je namreč Goriško nadškofijstvo l. 1878 naredbo, vsled ktere se ne sme ob enem, t. j. na eden in isti dan, obhajati procesija sv. Rešnjega Telesa in pa ples. Ko je omenjeni župnik-dekan to naredbo više oblasti svojim vernim naznanil, je hotel vrli župnik tudi vedeti, bodo li plesali ali ne? Ker so mu obljubili, da ne bodo, je imel procesijo, ali brž potem so zbili deske za plešišče skupaj in plesali so na vse pretege! — To je župnika tako vžalilo, akoravno je rojen Tržičan, da je precej prosil in tudi dobil pokojnino! Oj strast! Oj pogubna strast! Eden izgled sem Vam povedal, več stotin bi jih še lahko, sto tisočev jih pa ne vem.

Iz Lurda, 17. avgusta. Kar sem že včeraj omenil, naj zdaj obširneje, kolikor se na dopisnici storiti dá, popišem, namreč slovensko pridigo preč. gosp. kanonika Kosarja, katero je imel na sv. Roka dan pred lurško jamo. Žalibog, da se poprej ni moglo oznaniti, kedaj bo ta govor; prišli bi bili ga poslušat ne le vsi Slovenci, temveč tudi drugi naši slovanski romarski bratje. Slovenska pridiga na južnem Francoskem, pa s takim vspehom, da je segla globoko v srce ne le Slovencev, temveč tudi poslušalcem drugih narodnosti! Želimo, da nam preč. gosp. govornik podá svoj govor — tiskan v roke! „Darujmo tukaj brezmadežni D. M. romarji sami sebe in vse, ki so se nam v molitev priporočili — darujmo njej naš slovenski narod, — pa celo Avstrijo“ — to je bil zapopadek prelepega govora. — 16. avgusta popoludne ob 1/2 3. uri smo nesli krasno bandero najprej k jami, kjer ga je blagoslovil nek francoski, ravno v Lurdu navzoči škof ter imel po sv. opravilu prav primeren govor do romarjev. Od jame se je neslo bandero v velikanski procesiji v cerkev M. B.; tam je naš načelnik, msg. Zhokke v imenu romarjev prosil duhovnike, ki ondi božjo službo opravljajo, naj to bandero sprejmejo v svoje svetišče in ga varujejo. V imenu lurških duhovnikov se zahvali nadškof Sardinski, ki je prišel tudi semkaj na božjo pot, s prijaznimi besedami za dragoceni dar. Po sv. blagoslovu sledila je v nemškem jeziku lepa pridiga preč. g. dr. Ivana Križaniča (v cerkvi). Predmet njej je bil: Zakaj neki se je ravno v današnjih dneh prikazala brezmadežna D. M.? — Večernega obhoda s prižganimi svečami ni bilo zaradi deževnega vremena. — Tudi danes (17. avgusta) zjutraj je deževalo — a kmalu je nastopil prekrasen dan. Ob 8. uri zjutraj je imel v baziliki veličasten govor kapucin P. Makarij, po božji službi pa nas je očaral s svojimi besedami znani P. Franc, trapist izmed Zulufafrov. Govoril je čez eno uro; pa vsi bi ga bili poslušali še kaj radi. Danes zvečer ob 11. uri odrinemo v Tarais le man. J. Ž.

Iz Lurda, 17. avg. Zastran našega avstrijskega bandera Vam moram še sledeče sporočiti. Radovedni smo bili vsi romarji, videti naše bandero, ki ima daljnim rodovom spričevati ljubezen avstrijskih narodov do blažene D. M. brez madeža spočete. Peljalo se je z nami v zaboju primerno zavito. Na sv. Roka dan 16. avgusta popoludne ob 2. uri se je razvilo v velikanski sobani, postavljeni blizo „votline“. Trebalo je močnih rok, ktere so ga vzdignile na dolge droge. Ko smo ga zagledali vihrati visoko nad zemljo, smo vsi — vsi romarji kakor tudi domačini, ki so prišli k tej slovesnosti, zaklicali glasno, da je odmevalo od masabellske pečine: bravo! — bravo! — Krasno delo! Duhovniki so nesli pred zastavo krono in rozeto — 8 močnih mož pa je bilo treba, po konci držati tri cente težko bandero. O njegovem blagoslovljenju sem Vam že poročal. Nekoliko niže pod prezbiterijem na desni strani (srednje) ladije visi zdaj v prekrasni baziliki po razsodbi vseh strokovnjakov najkrasnejše med brezštevilnimi drugimi banderi, ki so že zdaj kinčali to veličastno hišo božjo. To bandero ni samo dar romarjev, ki so, se vé, zanj vsak po 10 glđ. šteli, temveč dar — reči smem: ponosen dar cele katoliške Avstrije. — Danes 17. avgusta je imel po božji službi ob 10. uri dopoludne v ravno tisti sobani, kjer je bilo nekaj časa shranjeno bandero, opat pri Kafrih v južni Afriki, P. Franc, prezanimiv govor v ondašnjih razmerah, kterega Vam prihodnjič nekoliko obširneje prijavim, ker zdaj mi to pač ni mogoče. Mož je s govorom dosegel popolnoma tudi svoj namen: Romarji smo ga kar obsuli ter mu ponujali svoje darove za njegov misijon in s spoštovanjem poljubovali njegov križec. J. Ž.

Domače novice.

(Lurd v Ljubljani.) Ker je danes toliko sporočila o naših romarjih iz francoskega Lurda, naj bo tudi nekaj o Ljubljanskem. Kip lurske Matere Božje povsem sličen onemu pod Rožnikom došel je semkaj za sv. Jakoba cerkev iz Monakovega in je postavljen v hiši g. Karla Lahajnerja v Florijanskih ulicah za toliko časa, da bo cerkev sv. Jakoba prenovljena. Kip se bo postavil v cerkvi nasproti stranskih vrat.

(O ranjku č. g. Jan. Rekarji), kterega smrt smo včeraj naznanili, dostaviti nam je še sledeče. Služboval je na več krajih, poslednjih deset let služil je pa za samostojnega dušnega pastirja v Lokvah blizu Trsta. Leta 1884 prisilila ga je bolezen v pokoj podati se in je na to nekaj časa v Loki na Gorenjskem živel. Lansko leto preselil se je pa v Ljubljano. Huda bolezen položila ga je že okoli sv. treh kraljev na posteljo, iz ktere ni nič več vstal. Veliko je siromak trpel, pa je vse svoje bolečine potrpežljivo prenašal. Bil je jako ponižen in za božjo čast ves vnet. Vsakemu je rad dobro storil, če je le mogel. Kdor ga je poznal, je rad z njim občeval zaradi njegovih lepih lastnosti, ter ga je ljubil in spoštoval. Pogreb bo v nedeljo 22. t. m. popoldne ob 3/5. uri iz sv. Petra ceste št. 24.

(Zlati križec) za zasluge prejel je vpokojeni carinski oskrbnik gosp. Jožef Rajc v Ljubljani za svoje mnogoletno, vspešno in pohvalno službovanje.

(Za Radetzkyjev spomenik) daroval je grajščak gosp. vitez Ludovik Benvenuti-Gutmansthal 50 gld.

(Za kolero) zbolelo je v poslednjih 24 urah v Trstu 16 oseb, umrle so pa tri.

Telegrami.

Dunaj, 21. avgusta. Povodom semenskega somenja dne 30. avgusta bo na Dunaji tudi avstrijski mlinarski shod.

Bad-Gastein, 21. avgusta. Cesar Franc Josip sprejel je včeraj Bismarka v zaslisanje, ki je dve uri trajalo.

Črnovce, 21. avgusta. Nadvojvoda Karol Ludovik prevzel je protektorat nad deželno razstavo, ki se bo dné 5. septemb. otvorila.

Tujci.

19. avgusta.

Pri Matiču: Karl Alter, c. k. nadporočnik, z Dunaja. — Adolf Einöhr, usnar, z Dunaja. — Breisach, Jangraf, Wellisch, Wolf in Steiner, trgovci, z Dunaja. — Max Gruber, profesor, iz Gradca. — vitez Karl Hausteiner, c. k. kadet, iz Celovca. — Demeter Palevlog, zasebnik, iz Trsta. — Alex Gallo, posestnik, s soprogo, iz Trsta. — P. Preudim, zasebnik, iz Trsta. — C. Giseke, zasebnik, z družino, iz Reke. — K. Kolerig, zasebnica, iz Gorice.

Pri Avstrijskem caru: Matija Pire, trgovec, iz Kropce. — Franc Pire, tovarnar, iz Kropce. — Janez Pertot, potovalec, iz Trsta.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

21. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 65 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	86 " 50 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	121 " 10 "
Papirna renta, davka prosta	102 " 35 "
Akcije avstr.-ogerske banke	869 " " "
Kreditne akcije	281 " 69 "
London	126 " " "
Srebro	" " " "
Francoski napoleonid.	10 " " "
Ces. cekini	5 " 93 "
Nemške marke	61 " 70 "

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		srakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.	734.87	+15.8	sl. jzap.	oblačno	0.00	
20. 2. u. pop.	734.48	+23.4	sr. svzh.	oblačno		
9. u. zveč.	735.37	+18.4	sr. vzh.	oblačno		

Čez dan nekoliko oblačno; zvečer vetro in nekaj kapelj dežja. Srednja temperatura 10.2° C., za 0-6° pod normalom.

Zdravstvena vina.

1. Burgundsko vino, staro, priporoča se kot namizno vino, kakor tudi za slabokrvne in okrevajoče bolnike; zaradi svoje zdravilne lastnosti, ker ima v sebi obilo tanina, varuje posebno proti griži (diariji) ter je v istini najboljša poživljujoča, krepčajoča zdravstveno sredstvo. *Steklenica po 60 kr.*

2. Malaga-vino, staro, belo, pod imenom „Lacrima Christi“ znano, priporoča se bolj nego črno malaga-vino, v steklenicah po 1/2 litra 1 gl. 20 kr. in po 1/4 litra 60 kr. a. v. izvrstno in poznato za oslabele bolnike ter okrevajoče. (4)

3. Marsala-florio, najboljši Sicilijanski namizno vino; za oslabele, bolnike in okrevajoče izborna okrepčujoča sredstvo, za zdrave pa je boljše in prikladnejše nego vsaka druga namizna vina. *Steklenica 1 gl. a. v.*

Vsa ta vina, v hladni, zračni in suhi kleti hranjena, dobivajo se vedno enako dobra

v lekarni **Piccoli-jevi „pri Angelu“** v Ljubljani na Dunajski cesti. Prazne steklenice jemljemo po 5 kr. nazaj.

Carinska vojska!

Vsled carinske vojske med Avstrijo in Rumunijo zaprta je pot našemu blagu v Rumunijo. Zarad tega prisiljena je trgovina **Waarenhaus „zur Monarchie“** na Dunaji vse svoje za Rumunijo nakopičeno blago za polovico cene razprodati, samo da ga s poti spravi. Kar bi komu ne ugajalo, brez ugovora nazaj vzamemo, toraj pri naročitvi nihče nič ne tvega.

Velik ostanek suknenih koncev

v najlepših vzorih

zadosti veliki za celo gosposko obleko

po 3 gld. 75 kr.

Fini kosovi iz predene Brnske ovčje volne po 8 gld. 25 kr., za sukno, hlače in oprsnik za največjega moža.

➡ Kar ne ugaja, vzamemo brez ugovora nazaj. ⚡

Moške srajce

iz najfinejšega angleškega šifona, čveter-natimi prsi, vsakovrstne širjave po 1 gld. 50 kr., tucat 16 gl. 50 kr. Ravno tiste iz najfinejšega šrolšifona izdelane jako fino à la France po 1 gld. 70 kr., tucat za 18 gld. 80 kr. Še fineje po 2 gld., tucat po 22 gld. 50 kr.

Ženske srajce

iz finega šifona in švicarskim vezljanjem I. vrste po gl. 1.70, II. vrste po gl. 1.50, tucat po gl. 16.50.

Ženski nočni korzeti

iz najfinejšega angleškega šifona, jako dolgi in po celi daljavi vezljani po švicarski, jako elegantni po gl. 1.50, tucat po gl. 16.50, najfinejši po gl. 1.70.

Spodnja krila

iz najfinejšega sivega platna z vezljano borduro in plisejem po 90 kr., ravno tista iz rudečega kretona po gl. 1.40.

Spodnja krila

iz najfinejšega angleškega šifona s švicarskim vezljanjem in plisejem I. vrste po gl. 1.70, II. vrste po gl. 1.40.

Ženski predpasniki

iz cesirja z naprskami in obramnicami, jako lepi po 90 kr.

Štefanijski predpasniki

iz pravega svilnega atlasa z volanti in vezljani z raznobarveno svilo, jako elegantni, poprej po 3 gld. sedaj le po gl. 1.70.

Otroška obleka

iz sivega platna, jako fino po turški olepšana, z elegantnimi volanti, od 1 do 5 let trpežna po 1 gld.

Rjuhe

iz dobrega gostega velikega platna brez šivé zadosti velike za vsako posteljo, 3/4 šit-roke po gl. 1.50, tucat le gl. 16.50.

Domače platno

v kosovih po 29 vatlov jako dobro in gosto ter za domačo rabo kakor nalašč, 3/4 široko, po gl. 7.50, 1/4 široko po gl. 5.80.

Najfinejši šifon

30 vatlov, 3/4 široko, jako dobro blago po 7 gl., kar še ni nikdar tu bilo!

Sternberška posteljnina

po 1 vatlu široka na vse mogoče načine pisana, kos (30 vatlov) gl. 6.50.

Garnitura iz ripsa

v najlepših barvah obstoječ iz 2 posteljnih pregrinjaj in namiznega prta okoli in okoli vrvice in cefi 6 gl., jako fina gl. 8.50.

Juta - garnitura.

obstoječa iz namiznega pogrinjala in dveh posteljnih pregrinjaj popolnoma velikih po gl. 4.25.

Juta - zagrinjala

jako fin in dober izdelek, najtežje vrste, temne ali svile barve in indijskih vzorov, po tri in pol metrov dolga z draperijo in franžami vred I. vrste 4 gld., II. vrste gl. 3.70, III. vrste gl. 2.90.

Predposteljna pogrinjala

s podobami levov in cvetličja, jako fina, svilnemu plišu podobna, in okoli in okoli z borduro, silno elegantna. 100 cm. dolga za dva komada gl. 3.— 120 " " " " " gl. 3.40.

Predsofna pregrinjala

v raznih perzijskih in orijentalnih vzorih z rudečo borduro in bogatimi franžami, prav debela in nepokončljiva. I. vrste 200 cm. dolga, 160 cm. široka gl. 6.50, II. vrste 260 cm. dolga, 170 cm. široka gl. 7.85, III. vrste 300 cm. dolga, 220 cm. široka gl. 9.25.

Hodniška pregrinjala

(Laufteppiche) v ostankih po 10 do 20 m. dolgih, jako vstrajna, 65 cm. široka, jako fino pisana, imajo prav elegantno borduro dobre za najfinejši salon le gl. 3.90.

Popotni pledi

angleški iz čiste volne po 3.50 metrov dolgi, 1.60 metrov široki, z debelimi franžami I. vrste 5 gl., II. vrste po gl. 3.50.

Jermenje za potni pled

75 kr.

Namizna garnitura

iz jako finega damasta, s pretkanim cvetličjem, obstoječ iz velikega namiznega prta za 12 oseb in 12 prtčev, vse jako fino le za gl. 5.60. — Modna namizna garnitura obstoječ iz 1 velikega prta, in 6 prtčev z raznim cvetličjem in dolgimi franžami, gl. 2.20.

Brise iz vafelna

že gotove, vsak komad za se zložen, z rudečo borduro in dolgimi franžami, krasno pisane, tucat za gl. 3.50.

Svilni žepni robci

iz najtežje Lijonske svile, vsakojakih barv, iz falirane francoske tovarne za svilo skupinoma prevzete, vsak druge barve, tucat gl. 3.50.

Žepni robci

za gospé in gospode, jako lepi, tucat po 2 gl.

Platneni finski robci za v žep

v elegantnih škatlah. Vsaka škatla ima po 12 angleških robecev, raznobarvanih in že zarobljenih. Škatla z robci vred velja gl. 1.20.

Konjske plahte

drapaste in sive, z barvano krajevino 190 cm. dolge, 130 cm. široke po gl. 1.75.

Fižakarske plahte

rumenodlačne z šestero krajevino 195 cm. dolge, 155 cm. široke po gl. 2.80.

Novoiznajdene konjske plahte, ki ne prepuščajo vode.

Te plahte so strokovnjaki skusili in so se prav pohvalno izrekli o njih, kako da so praktične. Dolge po 190 cm., široke 130 cm. veljajo po gl. 2.25. Rumenodlačne z šestero krajevino po 195 cm. dolge in 130 cm. široke so pa po 3 gld.

Razpošilja se vse le proti predatju denarja ali proti poštnem povzetju. Naročila sprejema: (3)

Waarenhaus „zur Monarchie“,

WIEN,

III. Hintere Zollamtsstrasse 9.